

Kruidtuinlaan 50 bus 165
B-1000 Brussel
T. +32 2 508 85 86
E. vraag@mi-is.be
www.mi-is.be

**Aan de dames en heren Voorzitters
van de openbare centra voor
maatschappelijk welzijn**

Heeft u vragen? Nood aan bijkomende info?
Consulteer dan Primabook, de documentatieruimte van
de POD MI via <https://primabook.mi-is.be>.

Mail voor bijkomende vragen naar onze FrontOffice
via vraag@mi-is.be of bel naar 02 508 85 86.

Datum : 10/07/2023
Ons kenmerk : 8775
Onderwerp : **Omzendbrief ter vervanging van de omzendbrief over de wet van 18 mei 2022 tot bevordering van de integratie van de begunstigden van het tijdelijk beschermingsstatuut**

Mevrouw de Voorzitter,

Mijnheer de Voorzitter,

Meer dan een jaar geleden brak in Oekraïne een oorlog uit, met een massale toestroom van vluchtelingen tot gevolg. De regering is onmiddellijk in actie gekomen om de OCMW's de middelen te geven om deze mensen op te vangen. Zo werd een aanvullende subsidie van 35% en 25% toegekend aan de OCMW's voor elk dossier van een begunstigde van tijdelijke bescherming. Deze middelen moesten u in staat stellen te voldoen aan de essentiële, meest dringende behoeften van deze mensen die de oorlog zijn ontvlucht, in de hoop zo snel mogelijk terug te kunnen keren naar hun land.

Het ziet er helaas naar uit dat deze oorlog nog een tijd zal duren. Daarom is het nu van belang in te zetten op de integratie in onze samenleving van de begunstigden van tijdelijke bescherming, in het bijzonder door het aanleren van een van de landstalen, door werk, enz.

Tijdens het begrotingsconclaf van maart 2023 is dus beslist om de **aanvullende subsidie van 35% en 25% vanaf 1 oktober 2023 te vervangen door een aanvullende subsidie van 10% die gekoppeld is aan een geïndividualiseerd project voor maatschappelijke integratie (GPMI)**.

Deze omzendbrief biedt u het kader voor de toepassing van deze maatregel en **vervangt de omzendbrief van 2 juni 2022 over de wet van 18 mei 2022 tot bevordering van de integratie van de begunstigden van het tijdelijk beschermingsstatuut**.

Ik wil ook van deze gelegenheid gebruik maken om u en uw medewerkers opnieuw te bedanken voor het belangrijke werk dat u doet en voor uw toewijding bij het uitvoeren van uw opdracht om maatschappelijke hulp te verlenen aan mensen in nood.

Hoogachtend,

De Minister van Pensioenen en Maatschappelijke Integratie, belast met Personen met een handicap,
Armoedebestrijding en Beliris

Karine LALIEUX

1. Wettelijke basis

De programmawet van 4 juli 2023.

2. Ter herinnering: recht op maatschappelijke dienstverlening en terugbetalingsregels

2.1 Recht op maatschappelijke dienstverlening van de begunstigden van het tijdelijk beschermingsstatuut

Wanneer de persoon zijn **attest van tijdelijke bescherming heeft en zich heeft aangeboden bij de gemeente en indien de persoon daartoe een aanvraag doet, kan hij/zij aanspraak maken op het recht op maatschappelijke dienstverlening.**

Het is aan het OCMW om, door middel van zijn **sociaal onderzoek, de staat van behoefte van de persoon en het soort dienstverlening dat het meest geschikt is te bepalen.** Indien de dienstverlening van financiële aard is, bepaalt het OCMW het bedrag van deze dienstverlening, zodat de persoon in kwestie een **menswaardig leven** kan leiden.

Het OCMW kan bijgevolg € 1000 toekennen aan de ene persoon en een ander bedrag aan een andere persoon, afhankelijk van zijn sociaal onderzoek en de staat van behoefte.

Volgens de jurisprudentie is het referentiebedrag voor een menswaardig leven het bedrag dat wordt genoemd inzake het recht op maatschappelijke integratie.

2.2 De basisregels inzake terugbetaling

- De kosten van de maatschappelijke dienstverlening die door een OCMW wordt toegekend, worden door de Staat ten laste genomen wanneer de persoon behoeftig is, niet over de Belgische nationaliteit beschikt en niet in het bevolkingsregister is ingeschreven.
- De regels voor het beperken van de terugbetaling zijn vastgesteld in het ministerieel besluit van 30 januari 1995 tot regeling van de terugbetaling door de Staat van de kosten van de dienstverlening door de openbare centra voor maatschappelijk welzijn toegekend aan een behoeftige die de Belgische nationaliteit niet bezit en die niet in het bevolkingsregister is ingeschreven.

- De Staat betaalt het werkelijke bedrag van de kosten terug, tot maximaal het bedrag van de voorziene categorie inzake recht op maatschappelijke integratie¹.

Dit betekent het volgende:

- Indien het OCMW 1.800 euro toekent aan een alleenstaande: Indien het bedrag van de categorie volgens het recht op maatschappelijke integratie voor een alleenstaande 1.000 euro bedraagt, zal het OCMW 1.000 euro terugbetaald krijgen, omdat dit het maximumbedrag van de categorie is. De resterende 800 euro is afkomstig van de eigen middelen van het OCMW.
 - Indien het OCMW 600 euro toekent aan een alleenstaande: Indien het bedrag van de categorie volgens het recht op maatschappelijke integratie voor een alleenstaande 1.000 euro bedraagt, krijgt het OCMW 600 euro terugbetaald, omdat de Staat enkel de werkelijk toegekende kosten terugbetaalt.
- De Staat betaalt de kosten van de toegekende maatschappelijke dienstverlening tot een maximumbedrag terug.

Dit betekent het volgende:

- Indien het OCMW op **1 april** aan een alleenstaande voor de maand april maatschappelijke dienstverlening van 1.000 euro toekent, zal het OCMW voor die maand recht hebben op een terugbetaling van 1.000 euro, aangezien het bedrag van de toegekende dienstverlening lager is dan of gelijk is aan het bedrag van de categorie toegekend op het vlak van het recht op maatschappelijke integratie.
- Indien het OCMW op **14 april** aan een alleenstaande voor de maand april maatschappelijke dienstverlening van 1.000 euro toekent, zal het OCMW voor die maand recht hebben op een terugbetaling van 1.000 euro, aangezien het bedrag van de toegekende dienstverlening lager is dan of gelijk is aan het bedrag van de categorie toegekend op het vlak van het recht op maatschappelijke integratie.

¹ Artikel 1.: "De kosten van de maatschappelijke hulp door het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn toegekend aan een behoeftige die de Belgische nationaliteit niet bezit en die niet in het bevolkingsregister is ingeschreven, worden door de Staat terugbetaald ten belope van het werkelijke bedrag van deze kosten en met maximum het bedrag bepaald in artikel 14, § 1, van de wet van 26 mei 2002 betreffende het recht op maatschappelijke integratie voor de categorie van personen waartoe de begunstigde van de dienstverlening behoort."

- De Staat betaalt enkel de dienstverlening terug die is toegekend aan de geholpen persoon, op voorwaarde dat deze persoon een inkomen heeft dat lager is dan de maximumbedragen voor de berekening van het leefloon².

Dit betekent dat indien een persoon een inkomen heeft dat hoger is dan het leefloon en het OCMW na een sociaal onderzoek besluit aan deze persoon maatschappelijke dienstverlening van 300 euro toe te kennen, de Staat deze bijstand niet ten laste zal nemen. De 300 euro wordt uit eigen middelen ten laste genomen.

Deze inkomensgrens wordt berekend overeenkomstig de regels inzake het recht op maatschappelijke integratie.

3. Bijkomende toelage van 35 en 25 % tot 30 september 2023

3.1 Inhoud van de maatregel

Opdat de OCMW's de absoluut noodzakelijke begeleiding en maatschappelijke dienstverlening kunnen toekennen, is een bijkomende toelage op het bedrag van de kosten van de financiële maatschappelijke dienstverlening ten laste genomen door de Staat, verschuldigd aan het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn voor **elke persoon die de eerste keer financiële maatschappelijke dienstverlening ontvangt in de hoedanigheid van begunstigde van tijdelijke bescherming.**

Deze bijkomende toelage bedraagt **35% van het toelagebedrag van de financiële maatschappelijke dienstverlening voor de eerste vier maanden van de toekenning van financiële maatschappelijke dienstverlening. Vanaf de vijfde maand van de toekenning van financiële maatschappelijke dienstverlening bedraagt de bijkomende toelage 25% van het toelagebedrag van de financiële maatschappelijke dienstverlening. Deze maatregel geldt tot 30 september 2023.**

Indien een begunstigde van tijdelijke bescherming bijvoorbeeld wordt geholpen door het OCMW X in maart 2023 en april 2023 en hij vervolgens 2 maanden werkt en verhuist naar gemeente Y, en vervolgens opnieuw wordt geholpen door het OCMW Y vanaf juli 2023 zal het OCMW X de bijkomende toelage van 35% genieten voor de maanden maart 2023 en april 2023 en zal het OCMW Y de bijkomende toelage genieten voor de maanden juli 2023 en augustus 2023. Vanaf de maand september zal dit een bijkomende toelage van 25 % zijn. Vanaf 1 oktober 2023 is er geen bijkomende toelage meer van het bedrag van de kosten voor financiële maatschappelijke dienstverlening.

Deze bijkomende toelage kan worden gebruikt **voor personeelskosten, werkingskosten en maatschappelijke dienstverlening.**

3.2 Toelageperiode

De periode waarin de OCMW's deze bijkomende toelage kunnen ontvangen loopt van **4 maart 2022 tot 30 september 2023.**

² Artikel 1. derde lid: "Ingeval het bedrag van de inkomsten waarover de begunstigde beschikt gelijk is aan of hoger ligt dan het bedrag waarvan sprake in het eerste lid, is er geen terugbetaling door de Staat."

3.3 Praktische modaliteiten

De bijkomende toelage van **35%** wordt toegepast op de **eerste vier kostenstaten (D1-formulieren)** ingevoerd in de Novaprima-applicatie. **Vanaf de vijfde maand zal het gaan om een bijkomende toelage van 25% tot 30 september 2023. Vanaf 1 oktober is er geen bijkomende toelage meer.**

Indien een begunstigde van het tijdelijk beschermingsstatuut bijvoorbeeld in maart 2023 en april 2023 door OCMW X wordt geholpen, vervolgens twee maanden werkt en naar gemeente Y verhuist en vanaf juli opnieuw door OCMW Y wordt geholpen, dan zal OCMW X de bijkomende toelage van 35% ontvangen voor de maanden maart en april, en OCMW Y voor de maanden juli en augustus. Vanaf de maand september zal dit een bijkomende toelage van 25% zijn. Vanaf 1 oktober 2023 is er geen bijkomende toelage meer voor het bedrag van de kosten van de financiële maatschappelijke dienstverlening.

4. Bijkomende toelage van 10% vanaf 1 oktober 2023 voor personen die als begunstigde van tijdelijke bescherming financiële maatschappelijke dienstverlening ontvangen

4.1 Ter herinnering: Werkbereidheid en inschrijving als werkzoekende bij de gewestelijke dienst voor arbeidsbemiddeling

De werkbereidheid moet op dezelfde manier geanalyseerd worden als bij ieder ander dossier van maatschappelijke dienstverlening. Het tijdelijk beschermingsstatuut laat de betrokkene toe om te werken. Het OCMW kan oordelen dat omwille van gezondheids- of billijkheidsredenen niet aan deze voorwaarde moet worden voldaan.

De inschrijving als werkzoekende bij de gewestelijke dienst voor arbeidsbemiddeling is de eerste stap om aan te tonen dat men beschikbaar is voor de arbeidsmarkt.

In overeenstemming met de ministeriële omzendbrief van 7 februari 2014 zorgen de OCMW's ervoor dat al hun begunstigden (leefloon en equivalent leefloon) zich als werkzoekende inschrijven bij de gewestelijke dienst voor arbeidsbemiddeling, met uitzondering van degenen die om gezondheids- of billijkheidsredenen niet beschikbaar zijn om te werken. Gezondheids- en billijkheidsredenen worden beoordeeld door maatschappelijk werkers tijdens het sociaal onderzoek (zie punt 1.5 van de omzendbrief over het recht op maatschappelijke integratie).

De inschrijving als werkzoekende brengt verplichtingen met zich mee voor de werkzoekende. Zo moet hij of zij reageren op werkaanbiedingen die de gewestelijke dienst hem/haar stuurt, bewijzen dat hij/zij actief op zoek is naar werk, reageren op oproepingen van de gewestelijke diensten, enz.

4.2 Inhoud van de maatregel

Met de begunstigden van tijdelijke bescherming kan een geïndividualiseerd project voor maatschappelijke integratie (GPMI) worden afgesloten. Overeenkomstig artikel 60, §3, tweede lid, van

de organieke wet van 8 juli 1976 betreffende de OCMW's kan het OCMW, wanneer maatschappelijke dienstverlening wordt toegekend in de vorm van financiële steun, deze koppelen aan een geïndividualiseerd project voor maatschappelijke integratie.

Vanaf 1 oktober 2023 wordt **een bijkomende toelage van 10% van de kosten voor financiële maatschappelijke dienstverlening** toegekend aan de OCMW's voor elke persoon die financiële maatschappelijke dienstverlening ontvangt als begunstigde van tijdelijke bescherming **wanneer er een geïndividualiseerd project voor sociale integratie (GPMI) bestaat**.

Dat is bijvoorbeeld het geval wanneer een begunstigde van tijdelijke bescherming in april 2023 in België aankomt, financiële maatschappelijke dienstverlening ontvangt en een GPMI voor één jaar heeft ondertekend. Vanaf 1 oktober 2023 krijgt het OCMW een bijkomende subsidie van 10% omdat er een GPMI is.

4.3 Toelageperiode

De periode waarin de OCMW's deze bijkomende toelage kunnen ontvangen loopt van **1 oktober tot het einde van de tijdelijke bescherming**.

Initieel werd de tijdelijke bescherming toegekend voor een periode van een jaar. Deze werd verlengd tot **4 maart 2024**. Afhankelijk van hoe de situatie in Oekraïne evolueert, zou zij met nog eens een jaar kunnen verlengd worden tot maart 2025³.

4.4 Praktische modaliteiten

Wat de formulieren betreft, moet het OCMW ten eerste de GPMI-toelage aanvragen via het formulier B1, rubriek "andere vormen van steun", met vermelding van code 1.

Ten tweede moet het OCMW via het formulier D1 (kostenstaat) in de rubriek "andere vormen van steun" het bedrag van 10% opgeven.

5. Informatie

Meer informatie vindt u op onze website: <https://www.mi-is.be/nl/oekraïne>. De FAQ-lijst wordt regelmatig geactualiseerd.

Tot slot werken de autoriteiten en overheidsdiensten samen om informatie te bundelen op één website: www.info-ukraïne.be. De inhoud is beschikbaar in het Nederlands, Frans, Duits, Engels, Oekraïens en Russisch. Mensen kunnen er informatie vinden over hun rechten, de stappen die ze moeten ondernemen, de organisatie van opvang, enz. Ze kunnen ook bellen naar 02/488 88 88, elke dag van 9.00 tot 17.00 uur.

³ <https://www.consilium.europa.eu/nl/infographics/temporary-protection-displaced-persons/>.